

ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในการดำเนินงาน
ตามโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า : ศึกษาเฉพาะกรณี
เจ้าหน้าที่สาธารณสุข จังหวัดยโสธร

คมสัน อคกัณ

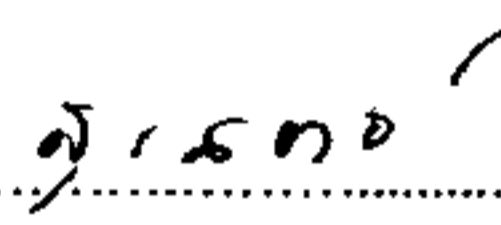
ภาคินิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต(พัฒนาสังคม)
คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
พ.ศ.2549

ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในการดำเนินงาน
ตามโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า : ศึกษาเฉพาะกรณี
เจ้าหน้าที่สาธารณสุข จังหวัดยโสธร

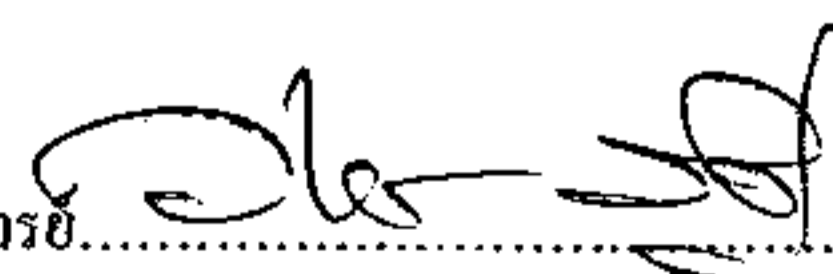
คมสัน อคกัณ
คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการสอบภาคนิพนธ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์..........ประธานกรรมการ
(ดร.ชัยพร พิบูลศิริ)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์..........กรรมการ
(ดร.สุรสิทธิ์ วชิรขจร)

รองศาสตราจารย์..........กรรมการ
(ดร.สากต จริยวิทยานนท์)

อาจารย์..........คณบดี
(วิชัย รูปง่าดี)

วันที่ 22 กันยายน พ.ศ. 2549

บทคัดย่อ

ชื่อภาคนิพนธ์	: ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในการดำเนินงานตาม โครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า : ศึกษาเฉพาะกรณี เจ้าหน้าที่สาธารณสุข จังหวัดยโสธร
ชื่อผู้เขียน	: นายคมสัน อคกลั่น
ชื่อปริญญา	: ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
ปี	: 2549

การศึกษาเรื่องความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานที่สถานีอนามัยของ
จังหวัดยโสธรในการดำเนินงานตามโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า มีวัตถุประสงค์ของ
การศึกษาดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ในการดำเนินงานตามโครงการ
หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของจังหวัดยโสธร
2. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข
ในการดำเนินงานตามโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของจังหวัดยโสธร
3. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ในการ
ดำเนินงานตามโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของจังหวัดยโสธร

ผลการศึกษา พบว่า

1. เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่สถานีอนามัยในการดำเนินงานตามโครงการหลักประกัน
สุขภาพถ้วนหน้า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 30 - 39 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี
มีสถานภาพคู่ ปฏิบัติงานในตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข โดยปฏิบัติงานมาแล้ว
11 - 20 ปี มีรายได้ต่อเฉลี่ยเดือน 15,001 - 20,000 บาท
2. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าส่วนใหญ่
เคยรับรู้ข้อมูลจากเอกสารแผ่นพับ และเคยได้รับการอบรมการอบรม โครงการการดำเนินงานด้าน
หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้ามาก่อน

3. ความรู้เกี่ยวกับโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข โดยเฉลี่ยเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 0.71

4. ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเกี่ยวกับโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า โดยภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง เฉลี่ย 2.76 โดยที่ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของกลุ่มเป้าหมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านเป้าหมาย ด้านการบริหารจัดการ ด้านคุณภาพการให้บริการ และด้านทรัพยากรการบริหาร ตามลำดับ

5. การเปรียบเทียบความคิดเห็นในการดำเนินงานตามโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นได้แก่ เจ้าหน้าที่มีสถานภาพสมรส ตำแหน่งงาน และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นได้แก่ เจ้าหน้าที่ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการปฏิบัติงาน การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการ การเข้าร่วมอบรมโครงการ และระดับความรู้เกี่ยวกับโครงการแตกต่างกันมีความคิดเห็นในการดำเนินงานตามโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเกี่ยวกับโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า พบว่า ยังมีความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดที่เป็นหน่วยงานคู่สัญญาหลักของโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าจะต้องส่งเสริมงานด้านวิชาการเกี่ยวกับโครงการให้เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในสถานีอนามัยทุกแห่งและทุกคนได้รู้และเกิดความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน ทั้งในรูปของการจัด อบรม สัมมนา และการศึกษาดูงาน โดยให้มีการกระทำโดยต่อเนื่องในทุก ๆ ปี เพื่อเป็นการกระตุ้นให้เกิดทักษะ และการเรียนรู้ของเจ้าหน้าที่อยู่เสมอ

ABSTRACT

Title of Research Paper : Opinion of Public Health Officers at Health Centers on Implementation of the Health Insurance Scheme : A Case Study of Public Health Officers in Yasothorn Province

Author : Mr.Komsun Odklun

Degree : Master of Arts (Social Development)

Year : 2006

The Objectives of the study were

1. to find out the opinion of public health officers at health centers in Yasothorn Province on implementation of the health insurance scheme ;
2. to identify the factors related to their opinion on the scheme implementation ;
3. to examine their problems and suggestions on the scheme implementation.

The findings were briefly stated below.

1. Most of the public health officers in the study were female. Their ages were 30 – 39. They had a Bachelor's degree and were married. The majority worked in the position of public health administrative officers for 11 – 20 years. The average monthly income was 15,001 – 20,000 baht.

2. Most of them reserved information related to the health insurance scheme from brochures and had attended a training course on implementing the health insurance scheme before.

3. As a whole, the public health officers were found to have a moderate knowledge about the health insurance scheme (mean = 0.71)

4. Overall, the public health officers' opinion on the health insurance scheme was found to be moderate (mean = 2.76). The qualifications of the target group had the highest mean, followed by the objectives, management and administration, service quality, and managerial resources, respectively.

5. When their background data were considered, it was found that mental status, work position and average monthly income significantly afflicted their opinion on the health insurance scheme at the .05 level. In contrast, sex, age, education, number of working years, access to the information about the scheme, attendance of related training courses, and degree of knowledge about the scheme had no influence on their opinion.

Recommendations

As the opinion of the public health officers on different aspects of the health insurance scheme was found to be moderate, it was recommended that the Provincial Public Health Office, which was a major party in implementing the health insurance scheme, promote academic activities on the scheme so that all public health officers at every health center had a correct knowledge and understanding about it. This could be regularly carried out in the form of training, seminars and study tours every year to upgrade the public health officers' knowledge and skills

	หน้า
บทคัดย่อ	(1)
ABSTRACT	(3)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
สารบัญ	(6)
สารบัญตาราง	(8)
สารบัญแผนภูมิ	(11)
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	4
1.3 ขอบเขตของการศึกษา	4
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน	6
2.2 แนวทางการดำเนินงานสร้างหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า	11
2.3 สาระสำคัญของระเบียบว่าด้วยหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า	27
2.4 โครงสร้างการบริหารและบทบาทหน้าที่ของสถานีอนามัย	48
2.5 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	54
บทที่ 3 กรอบแนวคิด และวิธีการศึกษา	63
3.1 กรอบแนวคิดในการศึกษา	63
3.2 นิยามปฏิบัติการ	64
3.3 สมมติฐานในการศึกษา	66
3.4 ประชากร	67
3.5 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	67
3.6 การทดสอบและการรวบรวมแบบสอบถาม	68

	หน้า
3.7 วิธีวิเคราะห์ข้อมูล	69
3.8 สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล	69
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	70
4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	70
4.2 ความรู้เกี่ยวกับโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า	74
4.3 ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเกี่ยวกับโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า	77
4.4 การทดสอบข้อมูลเพื่อพิสูจน์สมมติฐาน	86
4.5 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า	99
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	103
5.1 สรุปผล	104
5.2 อภิปรายผล	107
5.3 ข้อเสนอแนะ	111
บรรณานุกรม	114
ภาคผนวก	118
ประวัติผู้ทำภาคนิพนธ์	129

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	เปรียบเทียบงบเหมาจ่ายรายหัวที่ได้รับจัดสรรในปีงบประมาณ 2546 – 2548	15
2.2	เปรียบเทียบแนวทางการบริหารงบเหมาจ่ายรายหัวปีงบประมาณ 2547 – 2548	15
2.3	เปรียบเทียบงบเหมาจ่ายรายหัวที่ได้รับจัดสรรปีงบประมาณ 2546 – 2548	18
2.4	ประเภทบริการและงบที่กันไว้บริหารที่ส่วนกลาง	23
4.1	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	72
4.2	แสดงจำนวน และร้อยละของความรู้เกี่ยวกับโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า	75
4.3	ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเกี่ยวกับโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า จำแนกโดยภาพรวม และรายด้าน	78
4.4	ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเกี่ยวกับโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า จำแนกตามด้านเป้าหมาย	78
4.5	ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเกี่ยวกับโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า จำแนกด้านคุณสมบัติของกลุ่มเป้าหมาย	80
4.6	ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเกี่ยวกับโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า จำแนกด้านการบริหารจัดการ	82
4.7	ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเกี่ยวกับโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า จำแนกด้านทรัพยากรการบริหาร	85
4.8	ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเกี่ยวกับโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า จำแนกด้านคุณภาพการให้บริการ	86
4.9	การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของเจ้าหน้าที่ที่มีเพศแตกต่างกัน	87
4.10	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นในการดำเนินงานตามโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า จำแนกตามกลุ่มอายุ	88
4.11	การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของเจ้าหน้าที่ที่มีอายุแตกต่างกัน	88

	หน้า	
4.12	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นในการดำเนินงานตามโครงการ หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า จำแนกตามระดับการศึกษา	89
4.13	การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของ เจ้าหน้าที่ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน	89
4.14	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นในการดำเนินงานตามโครงการ หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า จำแนกตามสถานภาพ	90
4.15	การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของ เจ้าหน้าที่ที่มีสถานภาพแตกต่างกัน	90
4.16	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความคิดเห็นเกี่ยวกับความ คิดเห็นเกี่ยวกับโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของเจ้าหน้าที่ที่มีสถานภาพ แตกต่างกัน	91
4.17	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นในการดำเนินงานตามโครงการ หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า จำแนกตามตำแหน่ง	92
4.18	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความคิดเห็นเกี่ยวกับความ คิดเห็นเกี่ยวกับโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของเจ้าหน้าที่ที่มีตำแหน่ง ต่างกัน	92
4.19	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความคิดเห็นเกี่ยวกับความ คิดเห็นเกี่ยวกับโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของเจ้าหน้าที่ที่มีตำแหน่ง แตกต่างกัน	93
4.20	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นในการดำเนินงานตามโครงการ หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า จำแนกตามระยะเวลาการปฏิบัติงาน	94
4.21	การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของ เจ้าหน้าที่ที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานแตกต่างกัน	94
4.22	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นในการดำเนินงานตามโครงการ หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า จำแนกตามรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน	95
4.23	การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของ เจ้าหน้าที่ที่มีรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน	95

	หน้า
4.24 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความคิดเห็นเกี่ยวกับความ คิดเห็นเกี่ยวกับโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของเจ้าหน้าที่ โดยรวม ที่มี รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน	96
4.25 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็น ในการดำเนินงานตามโครงการ หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า จำแนกตามการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	97
4.26 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับ โครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของ เจ้าหน้าที่ที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการแตกต่างกัน	97
4.27 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับ โครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของ เจ้าหน้าที่ที่ได้เข้ารับการอบรม โครงการแตกต่างกัน	98
4.28 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นในการดำเนินงานตามโครงการ หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าจำแนกตามระดับความรู้	99
4.29 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับ โครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของ เจ้าหน้าที่ที่มีระดับความรู้แตกต่างกัน	99
4.30 ข้อมูลปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับ โครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า	100
4.31 ข้อมูลข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ โครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า	101

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
2.1 แสดงโครงสร้างการบริหารงานสาธารณสุขในราชการบริหารส่วนภูมิภาค	53
3.1 กรอบแนวคิดในการศึกษา	63